

УДК 332.1

ВТРАЧЕНІ ПІДПРИЄМСТВА ЛУГАНЩИНИ ЗА НАСЛІДКАМИ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ: НЕПОЛІТИЗОВАНИЙ АНАЛІЗ

Кузьменко О.М.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

У статті визначено втрачені підприємства, тобто які знаходяться на території Луганській області непідконтрольній уряду України. Визначено сучасні проблеми підприємств, які функціонують у реальному секторі Луганщини у першому півріччі 2015 року.

Ключові слова: втрачені підприємства, Луганщина, промисловість.

Постановка проблеми. Проведення бойових дій на території Луганської області призвело до втрати багатьох підприємств, які залишилися на окупованій території. Це потребує ретельного аналізу задля виявлення та попередження проблем, які виникають за наслідками руйнування виробничих зв'язків у реальному секторі.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Проблема розвитку підприємств Луганщини та Донбасу у цілому за наслідками проведення антитерористичної операції досліджуються багатьма вченими, серед яких Лібано-ва Е.М., Заблудська І.В. та інші науковці [1, 2].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Усі дослідники погоджують з тим, що досі не визначено всі наслідки проведення антитерористичної операції і її вплив на соціально-економічний розвиток Луганської області. Крім того, кожен з науковців визначає різні перспективи і напрями відновлення Донбасу.

Метою статті є визначення втрачених підприємств Луганщини за наслідками антитерористичної операції.

Виклад основного матеріалу. Луганська область до початку проведення антитерористичної операції мала значний економічний потенціал і входила до п'ятірки найбільш міцних промислово-економічних регіонів України. Основними галузями промислового комплексу області були металургія, хімічна промисловість, виробництво коксу і продуктів нафтопереробки, вугільна промисловість, машинобудування. Окупація частини території області з найбільшим зосередженням промислових об'єктів господарювання з другого півріччя 2014 року призвела промисловість до кризового стану.

На території Луганської області, підконтрольній українській владі, здійснює виробничу діяльність 489 промислових підприємств, з них 9 – великих, 99 – середніх та 381 мале. Основні підприємства зосереджено у містах: Северодонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, Кременна [3].

До підприємств з виробництва коксу та продуктів нафто перероблення відносяться ПрАТ «ЛИНІК» та ПАТ «АМК». У 2015 році ПрАТ «ЛИНІК» промислова продукція не вироблялася. На цей час ведуться роботи щодо відновлення виробництва поліпропілену (ремонт технічного обладнання, апаратів, трубопроводів, тощо). ПАТ «АМК» у першому півріччі 2015 року було вироблено товарної продукції на суму 1821,7 млн грн. У натуральному виразі обсяг коксу склав 436,9 тис. т (25,1% до рівня 2014 року).

Основними бюджетоутворюючими підприємствами галузі металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів були ПрАТ «Алчевський металургійний комбінат», ПАТ «Стахановський завод феросплавів», ПАТ «Луганський трубний завод», Лутугинський державний науково-виробничий валковий комбінат, ТОВ «Метали і полімери». Фактично усе металургійне виробництво на цей час знаходяться на тимчасово окупованій території, галузь представлено незначною кількістю металообробних підприємств, питома вага яких не перевищує 0,8%.

Практично все виробництво хімічних речовин і хімічної продукції зосереджено на підконтрольній українській владі території. Основними підприємствами галузі є: ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот», ТОВ СП «Укрзовніштрейдінвест», ТОВ «Рубіжанський трубний завод», ДП «Хімічний завод «Південний», РКХЗ «Зоря», ТОВ НВП «Зоря» [4].

Серед великих підприємств на не підконтрольній території залишилися ПАТ «Стахановський завод технічного вуглецю» та ХКО ім. Г.І. Петровського.

За оперативними даними у першому півріччі 2015 року вироблено товарної продукції на суму: ПрАТ «Северодонецьке об'єднання Азот» – 402,5 млн грн, що складає 27,1% до відповідного періоду 2014 року; ТОВ «Рубіжанський трубний завод» – 4,5 млн грн, що становить 62,5% до відповідного періоду 2014 року; ТОВ НВП «Зоря» – 185,3 млн грн (89,3% до рівня 2014 року); ТОВ «Склопластик» – 69,2 млн грн (194,3% до відповідного періоду 2014 року); ВКФ ТОВ «ТАНА» – 15,4 млн грн (100,8% до рівня 2014 року); ТОВ НВП «МІКРОХІМ» – 105,0 млн грн (188,2% до аналогічного періоду минулого року), тощо. Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 13,5%.

Провідні підприємства галузі машинобудування – ПАТ «Стахановський вагонобудівний завод», ПАТ «Луганськтепловоз», ПрАТ «НВП «Трансмаш», ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» та ряд інших, на цей час залишилися на тимчасово окупованій території.

Підприємствами, які розташовані на території підконтрольній українській владі, у першому півріччі 2015 році вироблено товарної продукції на суму: ПрАТ «СНВО «Імпульс» – 214,5 млн грн (у 2,6 р. більше показників 2014 року); ТОВ «Лисичанський машинобудівельний завод» – 1,8 млн грн (27,8% до 2014 року); ТОВ НВП «Мікротерм» – 3,2 млн грн (94,3% до 2014

року); ТДВ «Попаснянський вагоноремонтній завод» – 169,0 млн. грн. (50,9% до 2014 року) [3].

На території підконтрольній українській владі в галузі текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів працюють лише ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ, ТОВ «Смалій» м. Рубіжне, ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура» та інші малі підприємства, які мають незначний вплив на обсяги виробництва.

За підсумками роботи у першому півріччі 2015 року до аналогічного періоду 2014 року темп росту промислової продукції цих підприємств легкої промисловості складає: ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ – 155,0% (9,3 тис. швейних виробів); ТОВ «Смалій» м. Рубіжне – 174,2% (233,9 тис пар панчішно-шкарпеткових виробів); ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура» з 01.04.2015 припинило свою діяльність через зниження обсягів збуту та невідшкодування ПДВ з електроенергії. Працівники переведені до ФОП Місюренко [4].

Основне підприємство галузі виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність, яке виробляє 90,0% обсягів товарної продукції – ПАТ «Рубіжанський картоно-тарний комбінат». Доля в структурі реалізації промислового виробництва – 13,0%. У першому півріччі 2015 року вироблено товарної продукції на суму – 1302,1 млн грн (140,5% до аналогічного періоду 2014 року), у натуральному виразі – картону та паперу – 97,6 тис тонн (95,3% до аналогічного періоду 2014 року), гофротари – 60,3 млн м² (66,1% до аналогічного періоду 2014 року).

На території підконтрольній українській владі працюють лише 4 шахти ПАТ «Лисичанськвугілля» та 4 із 7 шахт ДП «Первомайськвугілля». Внаслідок ведення бойових дій не було забезпечено фінансування прохідницьких робіт, належне постачання матеріалів та обладнання, що призвело до невиконання термінів вводу нових лав та навантаження на діючі очисні вибої. За оперативними даними обсяг виробництва (видобуток вугілля) за перше півріччя 2015 року склав 562,7 тис. тонн: ДП «Первомайськвугілля» видобуто 209,1 тис. тонн вугілля (50,3% від планового завдання); ПАТ «Лисичанськвугілля» видобуто 353,6 тис. тонн вугілля (83,6% від планового завдання).

Зменшення обсягів видобутку вугілля відбулося через незадовільну роботу вугледобувних державних підприємств з ряду причин: ведення бойових дій на території області, руйнування промислових об'єктів; погіршення гірничо-геологічних умов; несвоєчасне введення нових вибоїв через відсутність коштів і передчасне виведення з експлуатації діючих вибоїв з геологічних причин; високий рівень зносу гірничошахтного устаткування, брак матеріалів та коштів на його своєчасний ремонт і заміну; незбалансованість економіки підприємств в результаті перевищення собівартості вугільної продукції над оптовими цінами; відсутність фінансування з держбюджету на капітальне будівництво та технічне переоснащення.

Електроенергетичну галузь економіки області представляють: енергогенеруючі підприємства: ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК Східенерго», ДП «Северодонецька ТЕЦ», блок-станції підприємств (ПАТ «Рубіжанський картоно-тарний комбінат», ПАТ «Алчевський коксохімзавод»,

ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря», які виробляють електроенергію для власних потреб); енерготранспортуюче підприємство: Луганська магістральні електричні мережі; енергопостачальні підприємства: ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та Луганська філія ДП «Регіональні електричні мережі». Свою діяльність підприємства галузі здійснюють у рамках оптового ринку електроенергії України [3, 4].

Через знаходження Луганської ТЕС в зоні бойових дій пошкоджено значну кількість ліній електромереж (на балансі підприємства 20 повітряних ліній, з них 8 – 110 кВ та 12 – 220 кВ. В робочому стані залишилися лише 8 ліній – 3 лінії 220 кВ та 5 лінії 110 кВ) й обладнання (на станції з 6 енергоблоків 2 знаходяться в роботі з видачею навантаження 270 МВт/добу).

За перше півріччя 2015 року всіма генеруючими потужностями області вироблено 1467,5 млн кВт·год. електроенергії, що складає 34,5% до аналогічного періоду 2014 року (4249,1 млн кВт·год). За перше півріччя 2015 року з ДП «Енергоринок» областю одержано електроенергії (брутто) 2192,8 млн кВт·год., це 35,3% до першого півріччя 2014 року (6212,1 млн кВт·год.). Різниця між споживанням (брутто) та виробленням електроенергії – 724,5 млн кВт·год., або 33,0%. За перше півріччя 2015 року сумарний обсяг спожитої (нетто) електроенергії 1157,5 млн кВт·год. на суму 2061,8 млн грн, сплачено 1050,8 млн грн, рівень розрахунків – 51,0% (за перше півріччя 2014 року – 90,0%). Всіма споживачами ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» за звітний період використано електроенергії на суму 1384,2 млн грн, сплачено 724,2 млн грн, рівень розрахунків – 52,0% (за перше півріччя 2014 року – 90,0%). Луганською філією ДП «Регіональні електричні мережі» за перше півріччя 2015 року підприємствам вугільної промисловості регіону та іншим споживачам відпущено електроенергії на суму 693,7 млн грн, сплачено 330,0 млн грн, рівень розрахунків – 47,6% (за аналогічний період 2014 року – 81,0%) [3].

По підприємствах житлово-комунального господарства рівень розрахунків за перше півріччя 2015 року складає 12,7% (нараховано 244,7 млн грн, сплачено 31,2 млн грн), заборгованість перед ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» – 1409,9 млн грн. Підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства області за перше півріччя 2015 року використано електроенергії на суму 153,3 млн грн, сплачено 7,7 млн грн, або 5,0%. Їх заборгованість перед ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» становить 1164,0 млн грн.

Відповідно до ліцензійних умов провадження господарської діяльності, транспортування та постачання природного газу розподільними газовими мережами області за регульованим тарифом здійснює публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Луганськгаз». Товариство є суб'єктом природної монополії на ринку транспортування природного газу розподільними трубопроводами в межах області. Компанія забезпечує закупівлю й поставку газу населенню, бюджетним установам, промисловим споживачам, громадським організаціям, експлуатацію розподільних газових мереж області, ви-

конує роботи з газифікації об'єктів і населених пунктів регіону.

Протягом перше півріччя 2015 року на впровадження господарської діяльності ПАТ «Луганськгаз» негативно діяла складна ситуація в регіоні у зв'язку із проведенням антитерористичної операції. У товариства відсутня можливість розпоряджатися майном відокремлених структурних підрозділів: Алчевського, Антрацитівського, Краснодонського, Краснолуцького, Луганського, Стахановського, Свердловського міжрайонних управлінь з експлуатації газового господарства, адміністративної будівлі за адресою: вул. Шевченка, 102, м. Луганськ, які раніше входили до складу компанії. Відповідно до інформації газопостачальної компанії, господарським комплексом області за січень-липень 2015 року спожито (без урахування окупованої території) 325,1 млн м³ природного газу.

За інформацією ПАТ «Луганськгаз», станом на 01.08.2015 рівень розрахунків споживачів за спожитий природний газ на підконтрольній українській владі території з початку року складає 77,4% (нараховано 473,3 млн грн, сплачено 366,2 млн грн), в тому числі населення розраховалося на 73,4% (відповідно 352,4 млн грн і 258,7 млн грн), бюджетні установи – 95,6% (відповідно 63,4 млн грн і 60,6 млн грн), промислові підприємства (яким компанія поставляє енергоносії, відповідно 57,3 млн грн і 46,7 млн грн) – 81,5%. За інформацією НАК «Нафтогаз України», тепlopостачальні підприємства області розраховалися за поставлений природний газ станом на 20.08.2015 на 51,6% (нараховано 124,7 млн грн, сплачено 64,3 млн грн).

В області сконцентровано 1908,7 тис. га земель сільськогосподарського призначення, або 4,6% до загальної площі сільськогосподарських угідь України, у т.ч. ріллі – 1277,1 тис. га, або 3,9% ріллі України [4].

На територіях підконтрольних українській владі знаходиться 1281,9 тис. га земель сільськогосподарського призначення, з них ріллі – 895,7 тис. га. На сьогодні 10,6 тис. га земель сільськогосподарського призначення підлягають розмінуванню (Новоайдарський, Попаснянський, та Станично-Луганський райони). Виробництво сільськогосподарської продукції, на підконтрольних українській владі територіях здійсню-

ють 988 агропромислових формувань та понад 43,3 тис. особистих селянських господарств. Проведення антитерористичної операції на території Луганської області вплинуло на показники сільськогосподарської галузі. Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва у першому півріччі 2015 року порівняно з першим півріччям 2014 року становив 69,4% (без урахування частини зони проведення антитерористичної операції).

На територіях підконтрольних українській владі залишилось 2 м'ясопереробних підприємства потужністю 3,6 тис. тонн. Планується збільшити виробництво ковбасних виробів на 10%; 16 сертифікованих зернових склади загальною ємкістю 765,4 тис. тонн, 4 фруктосховища загальною ємкістю 2,3 тис. тонн, та одне овочесховище ємкістю 1,1 тис. тонн. Масложирова галузь області представлена 3 великими підприємствами (основні виробники ТОВ «Сватівська олія», ТОВ Кепітал Груп, філія ТОВ «Біловодський елеватор» «Міловський завод рафінованої олії «Стрілецький степ») та понад 20 міні цехів, виробничі потужності яких дозволяють переробляти 300 тис. тонн сировини.

До кінця 2015 року планується завершити реконструкцію 4-х тваринницьких приміщень на загальну суму 2,67 млн грн (СФГ «Каштан», ПП СВФ «Агро»). Для створення додаткових потужностей з переробки сільськогосподарської продукції планується реалізація наступних інвестиційних проектів: реконструкція та заміна обладнання ковбасного цеху (лінія переробки м'яса) за європейським стандартом у м. Сватове, ФОП Любий Г.В. 97,9 млн грн; реконструкція заводу ТОВ «Слобожанський завод продтоварів» (збільшення виробництва соняшникової рафінованої дезодорованої олії), у м. Сватове – 38,7 млн грн; реконструкція тепличного комплексу ТОВ «Мічуринське» Новоайдарського району – 2,5 млн грн. [3].

Висновки і пропозиції. Таким чином, проведені дослідження довели, що структура реального сектору Луганщини має суттєві зрушення, які ще не визначені остаточно, але потребують ретельного дослідження і аналізу, здала визначення не тільки стратегічних напрямів відновлення промисловості Донбасу, а і розробки тактичного плану. Це пов'язано з руйнуванням або розривом виробничих зв'язків не тільки між підприємства Луганщини, а і підприємствами інших регіонів України.

Список літератури:

1. «Відновлення Донбасу: оцінка соціально-економічних втрат і пріоритетні напрями державної політики» Доповідь директора Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України академіка Елли Марленівни Лібанов. Електронний ресурс.
2. Заблудська І. В. Сучасні проблеми в металургії: руйнування виробничих зв'язків [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.iepd.dn.ua/?p=1849>
3. Головне управління статистики у Луганській області: офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lugastat.lg.ua>
4. Офіційний сайт Луганської обласної військово-цивільної адміністрації [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.loga.gov.ua/>

Кузьменко Е.М.

Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана

УТРАЧЕННЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ЛУГАНЩИНЫ В РЕЗУЛЬТАТЕ ПРОВЕДЕНИЯ АНТИТЕРРОРИСТИЧЕСКОЙ ОПЕРАЦИИ: НЕПОЛИТИЗИРОВАННЫЙ АНАЛИЗ

Аннотация

В статье определены утраченные предприятия, то есть которые находятся на территории Луганской области неподконтрольной правительству Украине. Определены современные проблемы предприятий, которые функционируют в реальном секторе Луганщины в первом полугодии 2015 года.

Ключевые слова: утраченные предприятия, Луганщина, промышленность

Kuzmenko O.M.

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

LOST ENTERPRISES OF THE LUHANSK REGION AS A RESULT OF THE ANTI-TERRORIST OPERATION: NON-POLITICIZED ANALYSIS

Summary

The article identifies the lost enterprises that are situated on the territory of Luhansk region not under government control of Ukraine. Modern problems of the enterprises that are operating in real sector of the Luhansk region in the first half of 2015 are determined.

Keywords: lost enterprises, Luhansk region, industry.

УДК 658.8:338.24

СУЧАСНІ ПЕРСОНАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ НАЙМУ ТА АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Лобза А.В., Юрченко К.А.

Університет митної справи та фінансів

У статті висвітлено основні аспекти ефективної системи найму та адаптації персоналу із застосуванням сучасних персонал-технологій. Розкрито сутність актуальних персонал-технологій стосовно найму та адаптації персоналу у сучасних закордонних та вітчизняних підприємствах. Авторами проаналізовано їх відмінності та особливості застосування. У матеріалах дослідження наведено приклади практичного впровадження сучасних персонал-технологій на вітчизняних та зарубіжних підприємствах.

Ключові слова: персонал-технології, профіль посади, HR-брендинг, executive search, хедхантинг, рекрутинг, скрининг, наставництво, коучинг, метод занурення, job shadowing, buddying.

Постановка проблеми. Для ефективної діяльності підприємства велике значення має забезпечення його висококваліфікованими працівниками. Якість цього ресурсу на пряму впливає на конкурентоспроможність та стратегічні перспективи і можливості організації. Проблема найму персоналу, постає на перше місце, оскільки персонал – це головна цінність будь-якої компанії. Але слід також зазначити, що велику роль саме в утриманні цінних кадрів відіграє процес адаптації персоналу. Проте у багатьох компаніях цей процес є стихійним та не спланованим. Саме така ситуація призводить до великих втрат організації, а саме: подвійні витрати трудових, часових та фінансових ресурсів на підбір нового співробітника.

На сучасному етапі особливо гостро виступає проблема дисбалансу між застарілою практи-

кою управління кадрами і новими вимогами ділового середовища і це вимагає серйозних змін у технологіях найму та адаптації персоналу підприємства. Тому створення ефективної системи найму та адаптації персоналу можливе лише із застосування сучасних персонал – технологій, які створюють умови для формування потужного трудового потенціалу підприємства. Використовуючи їх є можливість знизити плинність кадрів підприємства, підвищити професіоналізм персоналу, сформувані високу лояльність співробітників та отримувати пропозиції щодо кращих кандидатів на ринку праці, – саме це визначає актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці використання сучасних персонал-технологій при наймі та адаптації персоналу у своїх працях приділяли увагу такі вчені, як,